

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 34P/180/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119207996
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Topolčanská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3119207996.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Renátou Topolčanskou v právnej veci navrhovateľky N. S., Š. W. C. B., L. E. I. XXX, Z. C., L. Č. E. J. XXX, právne zastúpenej JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou so sídlom Nám. Sv. Anny 7269/20A, Trenčín a manžela navrhovateľky N. S., Š. W. C. B., L. E. I. XXX, Z. C., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom S.N.: V., Y. XX.XX.XXXX, Š., Y. XX.XX.XXXX, L., Y. XX.XX.XXXX A. A., Y. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín takto

rozhodol:

I. Manželstvo účastníkov N. S., rodenej Č. a N. S., rodeného S., uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu obce Z. C.Ú. vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX sa r o z v á d z a.

II. Maloleté deti L. A. A. S. sa na čas po rozvode manželstva z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky.

III. Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia.

IV. Otec detí je p o v i n n ý prispievať na výživné pre maloletého L. S. sumou 90,- eur mesačne a na výživné pre maloletú A. S. sumou 50,- eur mesačne, k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

V. Maloleté deti V. A. Š. S. sa na čas po rozvode manželstva z v e r u j ú do osobnej starostlivosti otca.

VI. Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia.

VII. Matka detí je p o v i n n á prispievať na výživné pre maloletú V. S. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a na výživné pre maloletého Š. S. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, k rukám otca, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

VIII. O trovách konania bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IX. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.09.2019 žiadala o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré všetky žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti a manžela žiadala zaviazat' povinnosťou prispievať na ich výživu, na maloletú V. sumou 140,- eur, na maloletého Š.L. sumou 120,- eur, na maloletého L. sumou 120,- eur a na maloletú A. sumou 100,- eur. Styk otca s deťmi matka nežiadala upraviť. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že manželstvo uzatvorili dňa XX.XX.XXXX a z manželstva pochádzajú 4 maloleté deti. Manželstvo uzatvorili asi po ročnej známosti, manželstvo navrhovateľka považovala za harmonické asi päť rokov. Potom manžel začal vo väčšej miere požívať alkohol, pod jeho vplyvom býval zlostný, agresívny a zlosť si vybíjal rozbíjaním zariadenia v domácnosti. Asi po siedmych rokoch manželstva mali vážnu krízu, manželka sa chcela rozvieť, kvôli deťom však obnovili spolužitie. Manžel prestal piť, ale jeho amoky zúrivosti neprestávali. V auguste 2019 navrhovateľka oznámila manželovi, že chce rozvod a chce sa o tom kľudne porozprávať. Manžel začal nadávať aj pred deťmi a navrhovateľku vyhodil zo spoločnej domácnosti. Vzala iba najmladšiu dcéru a odišla k matke. Keď sa navrhovateľka odmietala vrátiť do spoločnej domácnosti, toto začal manžel riešiť cez deti, pričom odmietal, aby sa s navrhovateľkou stretávali. S manželom majú rôzne názory na výchovu detí a život. Manžel všetky problémy rieši pred deťmi. Rodičia uzatvorili aj dohodu, na základe ktorej staršie tri deti ostali u otca a najmladšia dcéra u matky, táto dohoda trvala si týždeň, potom ju manžel prestal rešpektovať a začal huckať deti proti matke.

2. Manžel navrhovateľky vyjadril súhlas s rozvodom manželstva, nesúhlasil však s úpravou výkonu rodičovských práv a povinností ani s dôvodmi, ktoré uvádza navrhovateľka v návrhu.

3. Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 12.03.2020 okrem iného uviedla, že po tom, čo oznámila manželovi svoj úmysel rozvieť sa, tento jej uviedol, že v prvom rade má v tomto prípade zabudnúť na deti. Navrhovateľka sa rozhodla manžela opustiť z dôvodu jeho agresivity pod vplyvom alkoholu, kedy bol tento agresívny voči svojmu bratovi či vlastnej matke. Navrhovateľka mala z neho obavy, pretože v stave opitosti býval zúrivý. Dňa 22.08.2019 sa navrhovateľka odsťahovala, intímny život viedli asi do mája alebo júna 2019, ale z jej strany to bolo násilu. Hospodárili spolu do augusta 2019. Manželstvo je úplne rozvrátené, pričom príčinu rozvratu manželka vidí v nezáujme o jej osobu aj celkovo o rodinu. A tiež v alkohole manžela. Pri odchode zo spoločnej domácnosti jej manžel dovolil zobrať iba najmladšiu dcéru, ostatné deti si chcela navrhovateľka zobrať na druhý deň, ale boli zamknuté u svokry. Manžel jej bránil v styku s tromi staršími deťmi, pričom tvrdil, že deti nechcú ísť za matkou, ale keď navrhovateľka s deťmi volá, tak vie, že deti sa s ňou chcú stretnúť. Navrhovateľka uvádzala, že najmladšia dcéra bola u otca viackrát ako boli tri staršie deti na návšteve u nej. Navrhovateľka poprela, že by mala mimomanželskú známosť. Na pojednávaní konanom dňa 22.02.2022 navrhovateľka okrem iného uviedla, že od decembra 2020 žije s priateľom v spoločnej domácnosti v rodinnom dome. Spolu s nimi žijú deti V., L. A. A.. Do ich domácnosti chodia aj priateľove deti. V. je v domácnosti matky od 06/2019. V. matke povedala, že odkedy je u nej, cíti pokoj, že ju nehuckajú proti otcovi a dobre si rozumie s partnerom matky. Navrhovateľka uviedla, že s otcom nekomunikujú vôbec. Ďalej navrhovateľka uviedla, že jej deti a deti jej priateľa navzájom dobre vychádzajú. Po odchode V. z domácnosti otca, prestal Š., ktorý zostal u otca s deťmi u matky komunikovať. Zlepšilo sa to až v septembri, kedy nastúpili do školy a začali sa stretávať v škole. Navrhovateľka poukázala na to, že ju manžel stále dehonestuje, uráža a za týchto okolností, keď otec absolútne nemieni rešpektovať matku, striedavá starostlivosť neprichádza do úvahy. Deti samotné uviedli, že nechcú byť zverené do striedavej starostlivosti. Dcéra V. matke povedala, že chce byť u nej, otca si zablokovala v telefóne, lebo s ňou hovoril štýlom, je ti dobe u mamičky, už si spokojná? a tiež jej odmietol odovzdať osobné veci, keď sa presťahovala k matke. Na popud matky, si dcéra otca odblokovala a prosila ho o odovzdanie jej osobných vecí, na čo otec reagoval „mamička ti kúpi“. Navrhovateľka vyjadrila nesúhlas s nariadením výchovného opatrenia z dôvodu, že nič by sa tým nezmenilo. Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 22.11.2022 okrem iného uviedla, že dcéra V. odišla k otcovi bez jej vedomia, pričom nevie, čo dcéru k takémuto kroku viedlo. Asi po štyroch dňoch dcéra vyblokovala matku a jej partnera z komunikácie na sociálnych sieťach. V. A. Š. sú tak v starostlivosti otca a A. A. L. sú v matkinej starostlivosti. Na rozvode navrhovateľka trvala, pričom navrhla deti ponechať v starostlivosti toho rodiča, u ktorého sa aktuálne nachádzajú. Výživné na L. žiadala určiť vo výške 170,- eur a na A. 140,- eur mesačne. Na výživné V. a Š. je ochotná platiť výživné v sume 30% životného minima, vzhľadom že je aktuálne na materskej dovolenke. Styk navrhla neupraviť. Navrhovateľka ďalej uviedla, že vzťah so súčasným partnerom hodnotí ako dobrý, navzájom sú si oporou, pomáhajú a snažia sa vytvoriť pre ich deti vhodné prostredie. Priznala, že niekedy vznikne výmena názorov, čo sa však deje aj v iných domácnostiach. Problémy, ktoré majú riešia vždy večer, keď deti zaspia, pred nimi svoje problémy neriešia. Syn L. má k partnerovi matky

dobrý vzťah, partner sa mu veľa venuje. Navrhovateľka poprela, že by partner kričal na jej deti alebo uplatňoval nevhodné výchovné metódy. So synom L. sa o otcovi veľa nerozprávajú. Pokiaľ syn sám nevyvinie debatu o otcovi, navrhovateľka nemá dôvod o ňom rozprávať. Priznala, že dcéra s ňou vôbec nekomunikuje. Deti sa stretávajú buď v škole alebo chlanci aj na tréningoch. Navrhovateľka poukázala na to, že u najstaršej dcéry sa prejavuje pubertálne obdobie. Odkedy prišla do domácnosti matky, mali otvorený vzťah, rozprávali sa o všetkom. Matka nevie, čo sa stalo, ale koncom leta sa dcéra začala odúvať, začalo jej vadiť všetko a všetci. Dcéra mala s priateľom matky dobrý vzťah, výborne si sadli. Poprela, že by jej partner na dcérou kričal, alebo jej niečo vyčítal. Dcéra priateľovi matky vyrobila darček k narodeninám. Navrhovateľka ďalej poukázala, že dcéra bola nervózna už aj na psa, ktorého dostala k narodeninám a začala byť nervózna aj na partnera matky. Na otázku matky, prečo je nervózna, uviedla, že z prijímačiek, chce ísť na konzervatórium, má to veľa, a bojí sa, že ju neprijmú. Ďalej navrhovateľka uviedla, že V., v čase keď bola u otca, podala trestné oznámenie na matku, tiež za týranie. Dcéra jej však, keď prišla bývať do jej domácnosti, povedala, že to trestné oznámenie na ňu musela podať, donútil ju otec. Uvedené preukazuje aj priestupkové rozhodnutie v tejto veci. Poukázala tiež na to, že pokiaľ bola najstaršia dcéra v jej domácnosti, nikdy sa nevraživo nevyjadrovala voči otcovi či jeho rodine, nikdy neklamala o jeho činoch, tak ako to je teraz na ňu. Právom záverečnej reči navrhovateľka uviedla, že žiada, aby súd manželstvo rozviedol, maloleté deti V. a Š. zveril do osobnej starostlivosti otca s tým, že súd ju, vzhľadom k jej piatim vyživovacím povinnostiam, zaviazne výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na každé dieťa. Maloletých L. a A. žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat výživným primerane k jeho príjmu a potrebám detí. Styk rodičov s deťmi nežiadala upravovať.

4. Manžel navrhovateľky na pojednávaní konanom dňa 12.03.2020 okrem iného uviedol, že manželstvo je rozvrátené. Za príčiny jeho rozvratu považuje neveru manželky. Poprel, že by vo zvýšenej miere požíval alkohol. Manžel tvrdil, že staršie deti majú k matke zlý vzťah a nevedia jej odpustiť, že odišla. Matka ich vydiera s najmladšou dcérou. K opusteniu spoločnej domácnosti manželkou, manžel uviedol, že on ju v podstate nevyhodil. Manžel ďalej uviedol, že je schopný postarať sa o deti, vie navariť aj oprat'. Manžel navrhovateľky na pojednávaní dňa 22.02.2022 okrem iného uviedol, že chce, aby bola realizovaná striedavá osobná starostlivosť v týždňových intervaloch tak, že otec by realizoval starostlivosť každý párny týždeň od nedele nepárneho týždňa od 18.00 hod. do nedele párneho týždňa do 18.00 hod., pričom navrhuje určiť matke výživné 30,- eur na každé dieťa. Manžel vyjadril súhlas s nariadeným výchovného opatrenia, pretože so Š. už dobrovoľne toto navštevujú. Manžel navrhovateľky na pojednávaní konanom dňa 22.11.2022 okrem iného uviedol, že s rozvodom súhlasí. Pokiaľ ide o deti, s návrhom navrhovateľky nesúhlasí a navrhuje, aby boli všetky deti zverené do jeho osobnej starostlivosti, pričom súd matku zaviazne povinnosťou prispievať na výživu maloletej V. sumou 70,- eur, a na L.Š., Š. A. A. po 50,- eur mesačne. Styk navrhoval neupraviť. Ďalej k odchodu najstaršej dcéry z domácnosti matky uviedol, že mu volala dcéra za desať sedem ráno, že stojí pred školou, pretože ich priateľ matky vždy vozí takto skoro. Ďalej uviedla, že v rodine matky, hlavne s jej partnerom, sú hádky, spory, odchody z domácnosti, čo rieši privolaná polícia. Že sú tam ataky na ňu aj na ostatné deti. Dcéra nástojčila na tom, že chce odísť. Potvrdil, že V. sa s A. nestretáva. Ďalej uviedol, že s V. sa vlastne 8 mesiacov nestretával. Manžel uviedol, že nemá ako preukázať, že medzi navrhovateľkou a jej partnerom dochádza k partnerským konfliktom, tieto informácie má len sprostredkovane, z policajného prostredia mu to zreferoval kamarát. Poprel, že by sa V. nechcela s otcom stretávať, tak ako uvádzala navrhovateľka. Tiež L., keď sa dozvedel, že matka čaká s priateľom dieťa, sa pobalil a chcel odísť k otcovi, to mu povedala V.. Odsťahovať sa k otcovi mu však zakázal partner matky. Otec nemá s L. kontakt 24 mesiacov. Z uvedených dôvodov manžel nesúhlasí s tým, aby deti boli u matky. Dňa 03.05.2021 bolo matkou v spolupráci s kolíznym opatrovníkom voči nemu podané trestné oznámenie za týranie blízkej a zverenej osoby Š. a L.. V závere vykonaného znaleckého dokazovania znalkyňa konštatuje, že konanie matky je účelové bez najmenšieho náznaku a potvrdenia. Právom záverečnej reči manžel navrhovateľky uviedol, že žiada o zverenie detí V. a Š. do jeho osobnej starostlivosti a matke určiť výživné na V. vo výške 70,- eur a na Š. 50,- eur. Styk žiadal neupraviť, vzhľadom na to, že deťom nebráni stretávať sa s matkou a ostatnými súrodencami. Keďže vidí, že je nereálne, aby L. a A. boli zverené do jeho starostlivosti, chce, aby súd zväzil možnosť ich zverenia do striedavej osobnej starostlivosti, kde je ochotný prispievať potom aj na výživu L. a A. po 50,- eur na každého z nich.

5. Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 34P/180/2019-118 zo dňa 12.03.2020 nariadil výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u klinickej psychologičky Z.. N.. A.. K. S. P. I.. za účelom vedenia oboch rodičov k zodpovednému rodičovstvu a schopnosti vzájomne komunikovať vo veciach maloletých detí, a k tomu, že majú právo deti milovať a nie vlastniť; vedenia

oboch rodičov k potláčaniu vzájomných konfliktov, ochrane detí pred ich konfliktami a akceptovaniu vlastných detí; vytvorenia resp. posilnenia schopnosti rodičov brať ohľad na potreby a vývin detí; naučenia rodičov navzájom rešpektovať výchovnú rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote detí. Uvedené výchovné opatrenia sa malo realizovať po dobu 6 mesiacov. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.07.2020. Zo záverečnej správy Z.. N.. A.. K. S. P. I.. zo dňa 20.11.2020 mal súd okrem iného za preukázané, že maloletá V. je voči matke v intenzívnej ambivalencii až odmietaní, ktoré bolo okrem iného potencované aj prenosovou dynamikou otca. Maloletá má potrebu kontrolovať situáciu a vytvárať s otcom koalíciu. Aj napriek svojmu pubertálnemu veku sa neprimerane štylizuje do role ochranárky, zástankyne spravodlivosti a vodkyne. Maloletý Š. sa jej priebežne podriaďuje, v psychologičkou pozorovaných momentoch aj otec detí. Otec sa silne identifikuje s maloletými deťmi, napätie nevie regulovať intrapsychicky, prenáša ho do interpersonality. Otec čelí narcisticky sytému konfliktu v oblasti regulácie sebaúcty a maskulínnej hodnoty. Deti absolvovali intervencie za účelom emočnej harmonizácie. To sa nestalo okrem iného z dôvodu prvotného zasahovania otca do procesu a vytvárania nezdravých koalícií s deťmi intenzívnymi vedomými aj nevedomými prenosovými reakciami a jeho nezdravou identifikáciou s deťmi pri zamieňaní ich a svojich potrieb. Smútkový proces pri rozpade rodiny je u detí nedokončený. Proces rozchodu a emočnej odľuky otca je sťažený z dôvodu identifikačnej vzťahovej partnerskej väzby. Otec doposiaľ nedokázal kriticky reflektovať osobné limity a skutočnosti, ktoré mohli manželku viesť k jej odchodu z domácnosti a novému partnerstvu. Obom rodičom bolo opakovane odporúčané podstúpiť individuálnu terapiu za účelom zvedomnenia nefunkčných prenosových mechanizmov: u otca v dysregulácii sebaúcty a sebahodnoty a u matky za účelom eliminácie úzkosti v konaní a fixovania autonómneho vzťahu k sebe samej so zachovaním sebaúcty. Obaja rodičia majú kapacitu pre pozitívnu zmenu. Z vyjadrenia maloletej V. je vysoko pravdepodobné, že čítala správy inštitúcií, prípadne emailovú komunikáciu otca (toto otec poprel). Otec s ňou komunikoval okrem iného o matkinom partnerstve. Rodičia boli opakovane pozvaní uplatňovať vlastnú rodičovskú zodpovednosť v súlade s medzilľudskou úctou, rešpektom a spoločenskou etiketou a pred deťmi sa zdravieť. Otec bol pozvaný prejavovať úctu k žene.

6. Zo záverov znaleckého posudku číslo 2/2021 zo dňa 25.04.2021 vypracovaného znalkyňou z odboru psychológia, odvetvia poradenská psychológia okrem iného vyplynulo, že maloletá A. má k matke vybudovanú bezpečnú vzťahovú väzbu, má ju veľmi rada. V tejto chvíli je jej citová väzba k otcovi slabá, uvádza, že nie je dobrý a bojí sa ho. Maloletý L. má matku veľmi rád, dáva jej pozitívne city, citová väzba k otcovi je slabá, pozitívne city mu nedáva. Bojí sa, že by sa k otcovi mal vrátiť. Maloletý Š. má k otcovi pozitívny vzťah, má ho rád a má silnú motiváciu bývať s ním naďalej. V tejto chvíli je jeho citová väzba k matke slabá. Maloletá V. jednoznačne preferuje otca, má ho rada, je pre ňu rodičovskou figúrou. Voči matke cíti zmätok až hostilitu. Obaja rodičia majú svoje deti radi. Matka má vytvorené pevné a stabilné väzby s A. a L., ich vzájomný svet je láskyplný a stabilný. Matka si uvedomuje, že jej vzťah s najstaršou dcérou je narušený. Otec má vytvorené pevné citové väzby s V. a Š.L.. Otec je pevne zasieťovaný v rodinných vzťahoch so svojimi rodičmi. Matka je tá, ktorá vytvára otcovi väčší výchovný priestor, pristúpila by i na striedavú starostlivosť, otec nie. Otec navyše odmieta, aby deti navštevovali matku v jej novom domove, kde býva s partnerom a presvedčil o tom i V. a Š.. Matka jednoznačne rešpektuje rolu a dôležitosť otca v živote detí. Otec rolu a dôležitosť matky v živote detí nerešpektuje dostatočne, iba s výhradami. Otec rieši v prítomnosti detí voľbu matky v minulosti i jej správanie v prítomnosti, čím sa s maloletými deťmi delí o vlastnú psychickú záťaž. Otec neumožňuje styk V. a Š. (ktorí boli v tom čase v jeho osobnej starostlivosti) s matkou a povzbudzuje ich k odmietaniu jej ako osoby. Otec nedisponuje dostatočnou empatiou, správa sa konfliktogénne, sťažuje sa, zahľcuje úrady, nie je schopný kompromisov. Otec nepreukázal, že je schopný svoje správanie modifikovať. Matka hostilitu, depresiu, hystériu a sociálnu úzkosť prežíva, ale ich prejavy nadmerne kontroluje. Tým u nej vzniká pretlak a konflikt. U otca sú silno prítomné manipulačné prejavy smerom k deťom, ktorými signifikantne, i keď sofistikovane, ovplyvňuje vytváranie negatívneho obrazu matky. Znalkyňa nemôže vylúčiť takéto implicitné snahy aj u matky. Všetky psychodiagnostické metodiky poukázali na to, že deti sú traumatizované. Znalkyňa odporučila všetky deti zveriť do osobnej starostlivosti matky a otcovi umožniť rozšírenú starostlivosť. Avšak vzhľadom na špecifickosť osobnosti otca, ktorý nie je schopný uprednostniť potreby detí pred svojimi potrebami, a nepripúšťa striedavú starostlivosť, znalkyňa odporúča súdu umožniť obnovenie súrodeneckého puta tým, že určí deťom jeden hlavný domov - domácnosť matky. Znalkyňa odporučila styk otca s deťmi každý druhý týždeň od štvrtku od 15.00 hod. do nedele večera do 18.00 hod. a primerane upraviť rozšírený styk otca s deťmi počas všetkých sviatkov a prázdnin. Na pojednávaní konanom dňa 22.02.2022 znalkyňa okrem iného uviedla, že v čase vypracovania posudku jej odborný názor bol, že deti potrebujú pokoj a pri aktuálnom spôsobe

interakcie medzi rodičmi, kde zo strany otca bola veľká hostilita a také znevažovanie role matky, že túto najlepšiu starostlivosť a taký pokoj a zdravý vývin detí bude schopná zabezpečiť matka s tým, že znalkyňa nepopiera úlohu otca pri rodičovstve, a preto navrhla taký rozšírený styk otca. Toto považovala v čase vypracovania posudku za najlepší spôsob ako pomôcť deťom. Znalkyňa má za to, že aj Š. by mal byť zverený matke, avšak bude potrebovať psychoterapeutickú pomoc, pretože on túži po súrodencoch, ale má veľmi rád otca a chce byť k nemu lojálny. Rodičia dostali hlavne Š. do veľmi ťažkej situácie, keď bude so súrodencami, nebude spokojný otec, keď zostane s otcom, nebude spokojná matka a príde tiež o vzťahy so súrodencami. Je škoda, že bratia nevyrastajú spolu. Znalkyňa ďalej uviedla, že prípadné zverenie Š. matke, by malo prebiehať postupne. Znalkyňa tiež uviedla, že by úplnú striedavú osobnú starostlivosť neodporúčala, keď striedavú starostlivosť tak na 60 % a 40 %, aby sa deti adaptovali.

7. Následne Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 34P/180/2019-332 zo dňa 26.10.2021 uložil rodičom, aby sa spolu s maloletými deťmi zúčastnili odborného poradenstva v Centre pre deti a rodiny Zlatovce Trenčín na dobrovoľnej báze za účelom nápravy vzťahov medzi účastníkmi konania, zlepšenia komunikácie medzi účastníkmi a posúdenia optimálneho rozsahu stretávania sa rodičov s deťmi, ktoré bude trvať po nevyhnutnú dobu. Zo správy Centra pre deti a rodiny Zlatovce zo dňa 14.12.2021 okrem iného vyplýva, že matka na prípadovej konferencii deklarovala, že nechce s deťmi navštevovať konzultácie, pretože už boli viackrát vypočúvané a navštevovali rôzne zariadenia, kde sa riešila ich rodinná situácia. Záverom správy sa uvádza, že s ohľadom na graviditu matky v súčasnej pandemickej situácii COVID-19 a dobrovoľnosť rodičov participovať na poradenstve, nie je v kompetencii centra matku a deti nútiť k absolvovaniu stretnutí v centre.

8. Ďalej Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 34P/180/2019-437 zo dňa 22.02.2022 nariadil výchovné opatrenie, ktorým rodičom uložil povinnosť, aby sa spolu s maloletými deťmi podrobili sociálnemu a psychologickému poradenstvu, ktoré by sa vykonávalo v Centre pre deti a rodiny Zlatovce v trvaní 6 mesiacov. Z oznámenia centra zo dňa 03.08.2022 mal súd za preukázané, že dňa 02.08.2022 sa uskutočnilo individuálne stretnutie s matkou, na ktorom táto uviedla, že deti sa s otcom odmietajú stretnúť a neprídu viac do centra, a to ani bez prítomnosti otca. Matka sa taktiež odmietla stretávať s otcom na spoločných stretnutiach v centre za účelom zlepšenia ich komunikácie. Na základe uvedeného má centrum za to, že vykonávanie opatrení neplní účel a nie je možné ho realizovať v bodoch: zlepšenie komunikácie a posilňovanie väzieb medzi rodičmi a deťmi. Zo záverečnej správy Centra pre deti a rodiny Zlatovce zo dňa 24.10.2022 okrem iného vyplýva, že otec participoval na výchovnom opatrení, stretnutí sa zúčastňoval pravidelne a načas. Matka od začiatku avizovala nespokojnosť s výchovným opatrením, odmietla sa zúčastňovať spoločných stretnutí s otcom. Maloletý Š. by sa chcel viac stretávať so súrodencami. Maloletá V. a L. sa na stretnutí vyjadrili, že z ich pohľadu sú v dostatočnom kontakte so Š., stretávajú sa s ním v škole. Laura verbalizovala, že jej stretnutia v centre spôsobujú psychickú nepohodu. Stretnutie V., L. A. A. s otcom nebolo možné zrealizovať, deti súhlasili so stretnutím s otcom za podmienok, že im vráti osobné veci, ktoré zostali v jeho domácnosti. Otec s tým súhlasil, avšak stretnutie sa nezrealizovalo, pretože deti sa viackrát do centra nedostavili. Na individuálnom stretnutí dňa 02.08.2022 matka oznámila, že deti sa nechcú s otcom stretnúť a viac do centra neprídu. Matka odmietla možnosť spoločného stretnutia s otcom za účelom zlepšenia ich komunikácie. Osoba matky je podľa Š. zdrojom konfliktov v rodine. Má pocit, že matka často vyvoláva hádky a on s otcom sú potom smutní. Príal by si, aby matka pochopila, že nechce ísť bývať k nej. Zo strany otca maloletý pociťuje silný pozitívny záujem, čo naopak zo strany matky nepociťuje. Z rozhovorov s maloletým Š. je zjavné, že túži po kontakte so súrodencami, chýbajú mu a chcel by s nimi tráviť čas. Záverom centrum uvádza, že výchovné opatrenie považuje za neúčinné z dôvodu, že matka s deťmi sa odmietali zúčastňovať stretnutí.

9. Kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 22.02.2022 uviedol, že navrhuje tri staršie deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti v týždenných intervaloch s tým, že v domácnosti matky by boli v týždni, kedy tam nebudú deti matkinho partnera. U otca by teda deti boli počas párneho týždňa. Maloletý A. navrhol zveriť do osobnej starostlivosti matky s tým, že otcovi bude upravený styk s ňou každý páry týždeň od štvrtka do nedele s určením vyživovacej povinnosti otca k A. v sume podľa úvahy súdu. Pokiaľ ide o výživné počas striedavej starostlivosti, súhlasí s výškou výživného 30,- eur na každé dieťa. Kolízny opatrovník v tejto veci zisťoval aj názor maloletých detí, ktoré však nechceli, aby ich názor bol prezentovaný pred súdom. Kolízny opatrovník vyjadril presvedčenie, že by bolo potrebné, aby rodičia s deťmi navštevovali centrum pre deti a rodiny, nakoľko bolo zrejmé, že deti si veľmi chýbajú, súrodenci sa túžia spolu stretávať, a taktiež z dôvodu narušených vzťahom medzi Š. a matkou a ostatnými deťmi.

Zistené tiež bolo, že deti sa boja povedať svoj názor, prosili kolízneho opatrovníka, aby tento povedali súdu, ale nie pred rodičmi. Kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 22.11.2022 okrem iného uviedol, že z úradnej činnosti bolo zistené, že V. a Š. žijú u otca a L. A. A. u matky. Pri rozhovore s L. bolo zistené, že chce aj naďalej byvať u matky, s otcom sa stretávať nechce. Maloletá A. uviedla, že jej je u matky dobre, s otcom sa stretávať nechce. Maloletá V. pri pohovore uviedla, že nechce, aby s jej vyjadrením boli oboznámení rodičia. Z aktuálnej situácie vyplýva, že od matky odišla a býva u otca. Maloletý Š. žije u otca, kde chce zostať aj naďalej a želal by si, aby tam bol so všetkými súrodencami, a by boli všetci zverení otcovi. S mamou nie je v žiadnom kontakte, ani mu veľmi nechýba a nechce sa s ňou stretávať. Písala mu na narodeniny, on jej neodpísal. Deti, ktoré žijú v domácnosti otca, nie sú v žiadnom kontakte s matkou a deti, ktoré sú v domácnosti matky, nie sú v žiadnom kontakte s otcom. Staršie deti sa aktuálne stretávajú v škole, avšak V. a Š. C. A. nie sú v žiadnom kontakte. Kolízny opatrovník má vzhľadom na zistené skutočnosti za to, že maloletá V. A. Š. by mali byť zverení do osobnej starostlivosti otca, matka by mala byť zaviazaná výživným na V. 60,- eur a na Š. 50,- eur. Maloletí L.Á. A. A. by mali byť zverení do osobnej starostlivosti matky, otec by mal byť zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu L. sumou 80,- eur a A. sumou 50,- eur. Kolízny opatrovník má za to, že je potrebné, aby sa vzťahy medzi súrodencami nejakým spôsobom obnovili u tých detí, ktoré sa vôbec nestretávajú a u ostatných detí, aby sa vzťahy upevňovali. Ale za daných okolností navrhol styk neupraviť a ponechať ho na vzájomnú dohodu rodičov.

10. V zázname z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí dňa 08.11.2022 kolízny opatrovník okrem iného uvádza, že maloletá V. asi pred dvomi týždňami odišla z domácnosti matky k otcovi bez udania dôvodu, od toho času u matky nebola a žiadnym spôsobom s ňou nekomunikuje. Podľa slov matky bola maloletá od začiatku školského roka podráždená, prekážal jej partner matky, keď jej čokoľvek povedal. Prekážali jej deti, že je rušená pri hre na klavíri. Bola podráždená pre všetko a každý jej prekážal. Údajne si vymyslela, že ju matka s partnerom bijú, čo však nie je pravda. So Š. nie je matka v kontakte. Maloletý L. pri pohovore uviedol, že chce byť zverený mame, býva sa mu dobre. So Š. sa stretáva v škole, na futbale a pišu si. Brat Š. mu chýba, otec a sestra veľmi nie. V. všetko stále vadilo a potom odišla od mamy. K otcovi ísť nechce a nechce k nemu ani chodiť. Maloletá A. uviedla, že sa má dobre, s mamou je dobre a dobre sa jej u nej býva. S otcom sa nechce stretávať. Mamin priateľ je dobrý, chová sa pekne a rozumie si s ním. Záverom správy kolízny opatrovník uvádza, že výchovné opatrenie neplnilo svoj účel. Z úradnej činnosti úradu bolo zistené, že maloletá A. A. L. naďalej žijú u matky, s otcom sa vôbec nestretávajú ani s ním nie sú v žiadnom kontakte. Maloletá V. odišla z domácnosti matky 25.10.2022, odvtedy nie je s matkou v žiadnom kontakte. V domácnosti otca žije aj maloletý Š., ktorý s matkou nie je v žiadnom kontakte. Ďalej z úradného záznamu spísaného úradom dňa 25.10.2022 okrem iného vyplýva, že sa dostavil otec, ktorý uviedol, že dcéra dňa 24.10.2022 volala otcovi s plačom, že v domácnosti matky sú napäté vzťahy a chce sa vrátiť k otcovi. Dcéra otcovi povedala, že od matky chce odísť, lebo priateľ matky neustále kričí po deťoch, nadáva a vyhráža sa im. Dcéra požiadala otca, aby o jej odchode informoval matku a školu, bojí sa priateľa matky. Dňa 14.11.2022 maloletý Š. na pôde úradu uviedol, že je stále u tatu, k mame vôbec nechodí a nechce sa s ňou stretávať. Mama mu už vôbec nepíše, napísala mu na narodeniny, ale on jej neodpísal. Maloletý L. by chcel, aby bol stále u tatu, so všetkými súrodencami. S V. si vychádza, prišla k nim, lebo sa jej u matky nepáčilo.

11. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh navrhovateľky, vyjadrenie manžela k návrhu, sobášny list, rodné listy maloletých detí, dohodu o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku navrhovateľkou za rok 2019, lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni, výpis zo živnostenského registra navrhovateľky, správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín o dávkach poberaných účastníkmi - 4x, vyjadrenie navrhovateľky k vyjadreniu manžela, potvrdenie pediatra, lekársku správu - 2x, vyjadrenie triednej učiteľky - 5x, doklady preukazujúce náklady bývania navrhovateľky, potvrdenie o zamestnaní navrhovateľky, potvrdenie o zdaniteľných príjmoch navrhovateľky za rok 2019, výplatnú pásku navrhovateľky - 4x, platobný príkaz na výplatu dávok navrhovateľky - 2x, rozpis príjmov a výdavkov manžela, potvrdenie o príjme manžela - 5x, správu základnej školy - 3x, záverečnú správu z vykonávania opatrení Centra pre deti a rodiny Zlatovce Trenčín, zápisnicu o pojednávaní dňa 12.03.2020, uznesenie č. k. 34P/180/2019-103 zo dňa 12.03.2020, uznesenie č. k. 34P/180/2019-118 zo dňa 12.03.2020, uznesenie č. k. 34P/180/2019-107 zo dňa 15.05.2020, oznámenie k výzve súdu - výkon výchovného opatrenia, zápisnicu o pojednávaní dňa 17.09.2020, email klinickej psychologičke, uznesenie č. k. 34P/180/2019-187 zo dňa 03.11.2020, záznam z odborného poradenstva - 3x, faktúru č. 2020025, emailovú komunikáciu s psychologičkou, záznam o zložení, fotografie - 6x,

záverečnú správu z odborného poradenstva u klinického psychológa, znalecký posudok číslo 2/2021, zápisnicu o pojednávaní dňa 26.10.2021, uznesenie č. k. 34P/180/2019-332 zo dňa 26.10.2021, potvrdenie o prijíme navrhovateľky, prílohu č. 1 - 4, záznam z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí - 2x, rozhodnutie Sociálnej poisťovne, rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 32P/165/2020-125 zo dňa 15.03.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5CoP/23/2021-176 zo dňa 30.06.2021, stanovisko čelustnej ortopedičky, rozhodnutie Okresného úradu Trenčín o zastavení konania, rozpis príjmov manžela, zápisnicu o pojednávaní dňa 22.02.2022, uznesenie č. k. 34P/180/2019-437 zo dňa 22.02.2022, informovanie súdu Centrom pre deti a rodiny Zlatovce, správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín k zhodnoteniu plnenia účelu výchovného opatrenia, upovedomenie Centra pre deti a rodiny Zlatovce o odmietnutí spolupráce zo strany matky, rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 20Pc/5/2022-32 zo dňa 08.07.2022, a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Účastníci uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX. Z tohto manželstva pochádzajú 4 maloleté deti: V. Y. XX.XX.XXXX, Š. Y. XX.XX.XXXX, L. Y. XX.XX.XXXX A. A. Y. XX.XX.XXXX. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od 22.08.2019, kedy sa navrhovateľka odsťahovala spolu s najmladšou dcérou. Intímne spolu nežijú cca od mája resp. júna 2019. Od augusta 2019 spolu manželia nehospodária. Navrhovateľka vidí príčiny rozvratu manželstva v nezáujme manžela o jej osobu aj celkovo o rodinu a tiež v alkoholizme manžela a jeho agresivite. Manžel za príčiny rozvratu manželstva považuje neveru manželky. Poprel, že by vo zvýšenej miere požíval alkohol.

13. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov konania je hlboko a trvale rozvrátené, na čom sa zhodli obaja účastníci. Manžel navrhovateľky s rozvodom súhlasil. Obaja účastníci konania - manželia mali rozdielne názory na rozvrat manželstva ako aj na samotné dôvody, ktoré viedli k tomuto rozvratu. Súd za použitia § 23 Zákona o rodine, aj napriek tomu, že z manželstva pochádzajú doposiaľ štyri maloleté deti, tak toto manželstvo za súhlasu oboch účastníkov rozviedol. V danom prípade treba mať v súčasnosti za to, že zo strany ani jedného z účastníkov nie je nádej na obnovenie poslania, ktoré manželský zväzok má plniť, a to aj z dôvodu, že navrhovateľka už má nový vzťah, z ktorého pochádza maloleté dieťa, ku ktorému manžel navrhovateľky úspešne zaprel otcovstvo (rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 20Pc/5/2022-32 zo dňa 08.07.2022).

14. V danej veci mal súd na základe výsluchu účastníkov za to, že trvalé a pevné spoločenstvo založené dobrovoľným rozhodnutím muža a ženy - navzájom poznajúcich svoje charakterové vlastnosti, vzájomné návyky a predstavy o spolužití, bolo účastníkmi narušené.

15. Podľa § 23 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

16. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

17. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

18. Spoločenský účel manželstva spočíva vo vytváraní rodinného prostredia vhodného pre výchovu detí, ako aj prostredia, kde manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení, poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc. Preto sa rozvod manželstva vo všeobecnosti považuje za nežiaduci jav, ktorý má byť iba výnimočným riešením bezvýhodiskovej situácie, v prípadoch, keď vážny stav narušenia vzťahov medzi manželmi nemožno prekonať iným, vhodnejším spôsobom pri zachovaní ich manželstva. K narušeniu manželstva rozvodom možno teda pristúpiť iba v spoločensky odôvodnených prípadoch (§ 22 Zákona o rodine).

19. Z vykonaného dokazovania v predmetnej veci, predovšetkým z výsluchu účastníkov konania, mal súd za preukázané, že boli splnené hmotnoprávne podmienky stanovené pre rozvod manželstva citovanými zákonnými ustanoveniami. Na kvalitu manželstva pôsobia predovšetkým sami jedinci, ktorí ho uzatvárali. V manželstve účastníkov nastal rozvrat, ktorý možno charakterizovať ako hlboký a trvalý. Vzťahy medzi nimi sú vážne narušené tak, že ich manželstvo si už neplní žiadnu zo svojich funkcií, na ktoré bolo určené. Účastníci majú zjavne rozdielne povahy a tiež názory na manželský život - plnenie úloh manželstva či spoločné záujmy. Nežijú v spoločnej domácnosti, intímne spolu nežijú už dlhšiu dobu, netrávia spolu voľný čas. Navrhovateľke sa z nového vzťahu narodilo dieťa. Manželstvo účastníkov konania je teda iba formálne pretrvávajúcim zväzkom muža a ženy bez vzájomnej citovej náklonnosti, vzájomnej komunikácie a najmä porozumenia. Vzhľadom na postoje účastníkov konania nie je ani predpoklad obnovenia manželského spolužitia. Keďže ani jeden z účastníkov už nemá záujem na zotrvaní v manželskom zväzku a súd mal za preukázaný rozvrat manželstva, súd na základe týchto skutočností manželstvo účastníkov za ich súhlasu rozviedol.

20. Medzi správaním účastníkov v manželskom spolužití a rozvratom ich manželstva súd videl príčinnú súvislosť, a preto návrhu vyhovel a manželstvo účastníkov, neplniace si svoje spoločenské poslanie, rozviedol. Predovšetkým manželia majú povinnosť vytvárať zdravé rodinné prostredie, tak dôležité pre celkový vývoj a výchovu detí. Ak to nedokážu, je pre deti pochádzajúce z takéhoto zväzku vhodnejšie vyrastať v prostredí bez negatívnych javov a konfliktov, aj keď prípadne iba s jedným z rodičov.

21. Zákon o rodine číslo 36/2005 Z. z. predpokladá, že rozvádžajúci sa manželia sa sami dohodnú na úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Ak však k nej nedôjde, tento zákon zároveň ukladá (uno actu) s otázkou rozvodu zabezpečiť úpravu práv a povinností ako aj ochranu záujmov maloletých detí (a to aj s poukazom na ustanovenie § 100 CMP).

22. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

23. Podľa § 24 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

24. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a 6 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

25. Navrhovateľka žije v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej súčasného partnera. V tomto dome žije spolu s partnerom, ich spoločnou dcérou N. narodenou XX.XX.XXXX s maloletými deťmi A. A. L.Š., priateľovou dcérou, ktorá mu bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti a tiež s jeho synom, s ktorým má priateľ upravený styk. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke a poberá 383,- eur mesačne a 90,- eur rodinné prídavky. Iný príjem nemá. Priateľ matky pracuje ako riaditeľ obvodného oddelenia policajného zboru a dosahuje príjem cca 1.800,- eur netto mesačne, iný príjem nemá. Náklady bývania hradí partner matky vo výške 250,- eur mesačne za elektriku a plyn, za vodu hradí cca 120,- eur polročne. Navrhovateľka deklarovala ďalšie mesačné výdavky: 50,- eur výživné na Š., na PHM 80,- eur, 30,- eur

dáva navrhovateľka svojej matky, lebo sa nej stravuje syn. Za internet platí 12,- eur mesačne. Zakupuje stravu a drogeriu pre domácnosť za cca 220,- eur mesačne. Na jej výdavky jej dopláca priateľ.

26. Manžel navrhovateľky žije v rodinnom dome, kde hradí náklady na bývanie mesačne 10,- eur voda, elektrina 65,- eur. Na mobil vynakladá 20,50 eur mesačne, na telefón, pevnú linku a internet platí 19,20 eur mesačne, pošta, TV a Skylink 10,- eur, poistenie plus komunálny odpad 20,- eur mesačne. Na PHM vynakladá 130,- eur mesačne. Vlastní Volkswagen Touran, rok výroby 2004. Na stravu pre seba a deti vynakladá od 200,- eur mesačne. Manžel je zamestnaný ako vedúci skladu v Z. C. Ž. A..C., I. L., kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške cca 1.200,- eur, iný príjem nemá. Poberá rodinné prídavky na jedno dieťa. Má určenú vyživovaciu povinnosť na A. 50,- eur, na L. 50,- eur a na V. 70,- eur.

27. Maloletá V. má 14 rokov, je žiačkou 9. ročníka základnej školy. Navštevuje ortodontickú ambulanciu, a nosí pomocný zubný aparát, ktorý doposiaľ stál 380,- eur. Navštevuje ZUŠ, odbor klavír za poplatok 28,- eur polročne. Matka jej zakúpila za 20,- eur školskú mikinu, na hygienu jej vynakladala 10,- eur mesačne, kredit 8,- eur, cestovné 10,- eur mesačne. Celkové výdavky na dcéru predstavujú cca 90,- eur mesačne. Otec jej na školské pomôcky dáva 10,- eur mesačne, cestovné 25,- eur mesačne, na ZUŠ, detskú kapelu a hudobné skúšky 30,- eur, dobíja jej kredit 10,- eur mesačne, na oblečenie, obuv a hygienu 40,- eur mesačne, strihanie 10,- eur mesačne. Otec mesačne na dcéru vynakladá cca 125,- eur.

28. Maloletý Š. má 13 rokov, je žiakom 7. ročníka základnej školy. Raz ročne navštevuje nefrológiu, lieky neužíva. Je členom futbalového klubu Z. C. za poplatok 30,- eur mesačne, za mobil hradí 10,- eur mesačne. Oblečenie, obuv a hygiena predstavujú výdavok 25,- eur mesačne, školské pomôcky cca 10,- eur a strihanie 10,- eur mesačne. Otec na Š. vynakladá cca 110,- až 115,- eur mesačne.

29. Maloletý L. má 12 rokov, je žiakom 6. ročníka základnej školy. Je členom futbalového klubu Z. C., je v prípravke, je to bez poplatkov. Zakupovali mu kompletnú výbavu. Navštevuje letecký krúžok v C., pravidelné poplatky tam nie sú. Matka mu zakupuje modely a pomôcky do školy. V 09/2022 mu uhradila 40,- eur za pomôcky, 20,- eur ZRŠ na všetky deti na rok, mesačne mu matka dobíja kredit 8,- eur a cestovné 8,- eur. Mesačne matka na syna vynakladá cca 70,- až 90,- eur.

30. Maloletá A. má 4 roky, navštevuje materskú školu, je zdravá. Matka hradí školné 45,- eur mesačne. Maloletá navštevuje folklórny súbor V.Č. za poplatok 10,- eur polročne. Za ošatenie a obuv platí cca 20,- eur mesačne. Často býva chorá, tak má zvýšené výdavky na lieky, máva bežné detské ochorenia. Mesačne matka na dcéru vynakladá 80,- eur.

31. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

32. Ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností sa účastníci nedohodli. Súd vo veci robil všetko pre to, aby sa vzťahy v rodine znormalizovali, usporiadali, aby rodičia začali spolu ohľadne maloletých detí náležite komunikovať, aby deti pocítili, že obidvaja rodičia majú ku všetkým deťom rovnaký láskyplný prístup a vzťah. Vzťahy v rodine sú vážne narušené, súd zabezpečil odborné poradenstvo, výchovné opatrenie, znalecké dokazovanie na zistenie čo najlepšieho výchovného prostredia maloletých detí. Súd zisťoval názor maloletých detí, jednak prostredníctvom znaleckého dokazovania, jednak prostredníctvom odborného poradenstva, ako aj prostredníctvom kolíznych opatrovníkov. Maloleté deti počas konania menili svoj názor, ich názory boli rozporuplné, o čom svedčí i počet vydaných neodkladných opatrení, ktorými sa menilo výchovné prostredie, deti prechádzali od jedného rodiča ku druhému. V súčasnosti je situácia taká, že matka má v starostlivosti dve mladšie maloleté deti L. A. A. a otec má vo svojej starostlivosti dve staršie deti V. A. Š.L.. Skutočnosť, že V. počas konania menila názor na svoje výchovné prostredie ako aj to, že odišla od matky späť k otcovi, mohlo ovplyvniť jej súčasné obdobie adolescencie. V tomto období sa totiž v bežnej praxi u detí striedajú premenlivé nálady, pocity nepochopenia od okolia, pocity uzatvárania sa do seba. Z poslednej správy kolízneho opatrovníka bol prezentovaný samotný názor maloletých detí ako aj skutkové okolnosti o vzťahoch medzi súrodencami. Pokiaľ ide o vyslovený názor najstaršej V., táto si neželala, aby jej názor bol prezentovaný pred rodičmi. Deti majú právo vyjadriť sa ku všetkým okolnostiam, ktoré sa ich týkajú, takže tu súd s poukazom na § 43 Zákona o rodine a článok 12 Dohovoru o právach dieťaťa,

prihliadal na vyjadrenia detí, na ich túžbu, ako aj na skutkový stav, ktorý popisovali. Otec v konaní podal protinávrh na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, petity návrhov sa menili, spomínala sa aj striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov. Súd, s poukazom na skutkový stav ako bol prezentovaný a oboznamovaný, dospel k názoru, že v čo najlepšom záujme detí bude, za súčasného stavu, keď bude zosúladený stav skutkový so stavom právnym, teda že A. A. L. zostanú u matky, nakoľko to je ich práním a dve deti V. A. Š., ktorý je u otca dlhodobo, zostanú nateraz u otca. Otec detí poukazoval na disharmóniu v súčasnom partnerskom vzťahu matky, ktorá má negatívny vplyv na vývoj maloletých detí. Uvádza, že matka s partnerom majú partnerské konflikty a hádajú sa pred deťmi. Otec však túto skutočnosť žiadnym spôsobom nepreukázal, iba uviedol, že tieto informácie získal len sprostredkovane od kamaráta z polície. Preto súd na tieto tvrdenia otca žiadnym spôsobom neprihliadal. Pokiaľ ide o prípadnú striedavú osobnú starostlivosť, túto ani znalkyňa nepovažovala za vhodnú a to najmä z dôvodu, že otec nedokáže rešpektovať rolu matky, čo nie je pre tento druh starostlivosti vhodné. Nad rámec uvedeného súd dodáva, že vyčerpал všetky dostupné možnosti (znalecké dokazovanie, výchovné opatrenie, odborné poradenstvo) na to, aby sa reparovali vzťahy v rodine maloletých detí. Súd v tomto prípade upozorňuje oboch rodičov, že zdravý psychický a fyzický vývoj ich detí je iba v ich rukách. V prvom rade rodičia by sa mali snažiť dostať vzájomnú komunikáciu aspoň do takej roviny, aby sa dokázali navzájom pozdraviť a slušne spolu komunikovať, mali by učiť svoje deti a viesť ich a podporovať k tomu, aby komunikovali s druhým rodičom, ako aj navzájom medzi sebou ako súrodenci. Je smutné, ak sa samotné maloleté deti vyjadrujú, že nekomunikujú s druhým rodičom, že im tento nechýba a že sa dobrovoľne s ním nemajú záujem stretávať. Nad týmito skutočnosťami by sa mali zamyslieť samotní rodičia detí, a to aj na základe konštatovania znalkyne v znaleckom posudku, že deti sú traumatizované. V živote každého maloletého dieťaťa je totižto dôležité pôsobenie oboch rodičov na jeho výchovu a vývoj, a to bez ohľadu na ich partnerský rozchod či konflikt. Je proti záujmu maloletých detí, keď rodičia navzájom na seba podávajú trestné oznámenia, ktoré sú nakoniec neopodstatnené, keď otec nemá vôbec žiadny kontakt s jedným zo synov už 24 mesiacov, keď rozdelené deti nekontaktujú svojich rodičov a navzájom sa stretávajú iba v rámci školy či mimoškolských aktivít. Súd má za to, že v tomto prípade ani jeden z rodičov nezvláda svoju rodičovskú rolu a mal by vyhľadať odbornú pomoc, čo navrhovala aj psychologička v závere svojej správy, aby hoci nevedome naďalej neublížoval svojim deťom a snažiť sa, aby deti žili svoje detstvo, venovali sa škole, svojím záujmom a nie konfliktu rodičov, ktorí nedokážu deti pred týmto konfliktom ochrániť.

33. Súd neupravoval styk rodičov s deťmi, nakoľko aj z odborného poradenstva vyplýva, že vzťahy v rodine nie sú dobré. V. prezentovala, že v súčasnosti nechce vidieť matku, ani sa s ňou stretávať. Tak isto Š.. Vzťahy medzi týmito deťmi a matkou sú narušené, čo bolo uznané aj samotnou matkou detí počas konania. A naopak L. A. A. sa nechcú stretávať s otcom. Deti sa majú právo stretávať a majú možnosť sa stretávať počas školy a záujmových aktivít, pričom za súčasného stavu má súd za to, že v čo najlepšom záujme detí bude, keď na ne nebude robený nejaký nátlak a deti sa vysporiadajú so skutočnosťou, že sa manželstvo ich rodičov rozpadlo a že sa vzťahy znormalizujú a tým sa teda obnovia nielen súrodenecké väzby ale aj vzťahy s obidvoma rodičmi, čo je úplne normálne v iných rodinách a čo je zdravý vzťah, že deti majú právo na starostlivosť od oboch svojich rodičov, stretávať sa s rodičmi a tak isto aj rodičia majú právo podieľať sa na výchove a starostlivosti o svoje deti.

34. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti, súd vychádzal z ustanovení § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Matke súd určil minimálne výživné s poukazom na to, že situácia je taká, že jej jediným príjmom je rodičovský príspevok. Súčasná výška minimálneho výživného je s účinnosťou od 01.07.2022 32,11 eur. Výška vyživovacej povinnosti zo strany otca bola určená s poukazom na to, že matka prezentovala, že mesačne vynakladá na L. sumu 70,- až 90,- eur a na A. 80,- eur.

35. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvođe.

36. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvođe; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

37. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. V danej veci súd v zmysle § 58 v spojení s § 52 Civilného mimosporového poriadku rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje v jednom vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Zmeškanie lehoty na podanie odvolania nemožno odpustiť, ak bolo rozsudkom vyslovené, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods.1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).

Exekúciu na peňažnú povinnosť (výživné) vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).

Manžel, ktorý prijal pri uzavretí manželstva priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).